

ЗОРНИЦА.

ЕВАНГЕЛСКО
ПЕРИОДИЧЕСКО
СПИСАНИЕ.

ГОД. 7.

ЦАРИГРАДЪ, АПРИЛІЙ 1871.

БРОЙ 4.

ВЪСПИТАНИЕ-ТО.

Видѣхмы, какъ първый-тъ елементъ въ одно добро въспитаніе е тѣлесно-то развитіе на дѣте-то за да ся приготви здраво тѣло за орѫдіе на здравъ умъ и за приврѣменно живѣлище на безсмъртнѣ душѣ. Слѣдъ това трѣба да ся гледа и душевно-то и умственно-то развитіе. Тѣзи дѣ, ако и да вървятъ съврѣменно и почти равностепенно, пакъ трѣба всяко-га да помнимъ че първо-то е по важности и че това трѣба да прѣдшествува прѣдъ друго-то.

Дѣвѣ прични има за това. Първа-та е че най първи-тѣ впечатлениа които дѣте-то прѣима сѫ нравственни. Първи-тѣ му уроци сѫ душевни уроци. Ако въ първи-тѣ десетъ години на животъ-тъ си человѣкъ-тѣ не поченва нравственно-то си въспитаніе, безъ друго ще ся посѣятъ въ душѣ-тѣ му таквици сѣмена които ще произведѣтъ горчивъ плодъ прѣзъ всичкий-тѣ му животъ, и до сто години эко бы да живѣ. И ако и да може прѣзъ благодать-тѣ Божиѣ, прѣзъ вѣрѣ въ Господа Іисуса Христа, най развращеный-тѣ и най оскъреный-тѣ грѣшникъ да ся обѣрне отъ злы-тѣ си дѣла и да поправи животъ-тъ си, но бѣлѣзитѣ ще стоятъ и онази душа все быва нѣкакси отъчена, и нѣма никогашъ да има онажи усѣтливостъ и онажи тѣнкъ разсѫдителюсь въ душевни прѣдметы коихъ то бы имада тя, ако бы были развити въ иеѣкъ правы-тѣ душевни чувства, още въ крѣхкы-тѣ млады години. Онзи баща и онази майка, които чрѣзъ свое-то си не-вѣжество или немареніе на душевни прѣдметы, или чрѣзъ недостойно-то си пове-

деніе и нехристіанскій-тѣ си примѣръ, лишаватъ чада-та си отъ здраво-то душевно въспитаніе, иматъ стрѣнѣ отвѣтственность прѣдъ Бога-защито не само лишаватъ чада-та си отъ толкозъ бесцѣнно добро, но още и ги заразяватъ съ единъ болестъ която нѣма никога съвършено да ся исцѣфи.

Втора-та причина ся намира въ това че безъ душевно развитіе най свѣтли-тѣ умственни дарби и най пространни-тѣ понятія не ползуватъ человѣка. Колко жалостни примѣри има за това! Между всякой народъ ся намѣрватъ таквици наричани, образовани, въспитани, учени человѣци, па които науки-тѣ, понятія-та и учение-то сѫ чисто умственни. Душевно-то имъ естество е не развио и не обработено. Совѣсть-та имъ не работи: говорятъ за совѣсть, писуватъ за совѣсть и тѣлкуватъ совѣсть що значи, но въ самы-тѣ тѣхъ совѣсть-та не дѣйсївува като кормило на животъ-тѣ имъ. Недостатъкъ-тѣ имъ не е въ учение-то имъ, но само въ това че въспитаніе-то имъ е само отъ единъ-тѣ странѣ. Всички-тѣ училищни науки на свѣтъ-тѣ не могатъ да допълнятъ тойзи недостатъкъ.

Человѣкъ-тѣ може да е ученъ въ общепрѣятъ-тѣ смыслъ на речъ-тѣ, но и при всичко това да бѫде невъспитанъ душевно. Той може да знае всички-тѣ Европейски и Вѣсточни языци, но пакъ да е нѣмъ въ небесный-тѣ языкъ, си-рѣчъ языкъ-тѣ на вѣрѣ, надеждѣ и любовь къмъ Бога. Той може да познава естественны-тѣ науки, да брои звѣзды-тѣ и да распознава цвѣтя-та на поле-то и всички-тѣ видове руды и камени що

съ вътрѣ въ земѣж-тѣ, а при всичко то-
ва сърдце-то му да бѣде жестоко кол-
кото съ онѣзи камене.

Той може и богословъ да ся наріча,
да знае Щърковиѣ Исторїѣ, да приказва
за Събори-тѣ, за ересы-тѣ и за догмы-
тѣ на вѣрѣ-тѣ, става и на вѣре си-
ленъ поборникъ за вѣроисповѣданіе-то,
но при всичко това може да е такъвъз-
што всякой който го гледа внимателно
вижда че не говори отъ сърдце, а въ-
трешнѣ и душевнѣ опитностъ той нѣма.
Животъ-тѣ му не е духовенъ и въ път-
скій и поведеніе-то му е противопо-
ложно на правственни-тѣ начала които
той исповѣдава.

Душевно-то вѣспитаніе на такъвъз-е-
динъ е недостатъчно и не е право да на-
річамъ него добрѣ вѣспитанъ человѣкъ.

Желали быхъ ако бы было възможно
да постигнемъ съ гласъ-тѣ ся особено
всички-тѣ майки въ Бѣлгарий и да имъ
давамъ да разумѣхътъ колко важна една
частъ отъ това душевно вѣспитаніе ся
е въѣрила отъ Бога на тѣхнѣ-тѣ гры-
жж. Безъ всякой духъ укорителенъ или
обвинителенъ принудени смы да кажемъ
че главна-та нужда въ Бѣлгарий днесъ
е душевно вѣспитаніе, такъвъз душевно
вѣспитаніе пакъ, което не ся добыва въ
семинаріи-тѣ нито отъ книги, но което
трѣба да ся добыва при бащинно-то ог-
нище, отъ уста-та на богоязмивѣ-тѣ и
чадолюбивѣ-тѣ Майки.

Днесъ, въ Бѣлгарий, слава Богу, на-
мѣрватъ ся человѣци които до нѣйдѣ мо-
гатъ право да ся нарічатъ книжовни и
учени, но за злѣ честь душевно вѣспи-
тани-тѣ съ малко. Кѣмъ въасъ, майки
Бѣлгарки, гледа пародъ-тѣ и очаква отъ
въасъ такъвъз мажкіе.

Гледайте вы самы да разбирайте добрѣ
нужди-тѣ въ безсмѣртии-тѣ душѣ и ду-
шевни-тѣ обвязности на человѣка кѣмъ
Бога и кѣмъ подобны-тѣ си, и тогазъ
съсъ страхъ Божій, съ моленіе и съ май-
чино наставление и съ добрѣ примѣръ,
трудѣте ся да вложите въ умове-тѣ на
чада-та си таввызи здравы разсѫженія
за вѣра-тѣ и такъвъз совѣстни начала,
щото съ Божіе-го благословеніе, чада-
та ви да станатъ мажкіе добрѣ вѣспитаны
душевно.

И като ся трудите за душевно-то вѣ-
спитаніе на чада-та, вардѣте ся отъ по-

грѣшкѣ-тѣ що правятъ нѣкои си, като
правятъ това вѣспитаніе да състои въ
насильственно-то испълняваніе на нѣкак-
ви въшины обряды или обычай. Туй вѣ-
спитаніе не състои въ навыкновенія-та и-
ли обычай-тѣ които слѣдва нѣкой си по
подражаніе на роднини-тѣ или дружни-
ци-тѣ си, по състои въ начала-та и
чувства-та които ще управляватъ жи-
вотъ-тѣ на человѣкъ-тѣ. Въ всякой на-
родъ по свѣтъ-тѣ става тѣй че въ тече-
ніе-то на вѣре-то, измѣняватъ ся малко
или много обычай-тѣ народни, споредъ
врѣмена-та и обстоятелства-та. Ако да-
дете на чада-та си да мыслятъ че вѣра-
та имъ състои въ тѣзи обычай само, а не
въ вѣчни-тѣ начала на истинѣ-тѣ, го-
лѣма опасность има да не бы дѣца-та
ви като порастятъ и излѣзатъ по свѣтъ-
тѣ да напускатъ тѣзи нѣща и съ тѣхъ
наедно (защото не знаѣтъ да различаватъ)
да напускатъ и здраво-то и ну-
ждно-то, и да считатъ всички душевни
нѣща, както въши и сувѣрни.

Облекло-то, нрави-тѣ, говорянія-та и
обычай-тѣ между человѣци-тѣ измѣня-
ватъ ся, но вѣчни-тѣ и непрѣложни на-
чала на Божій-тѣ истинѣ ся не измѣня-
ватъ. Тѣ ще стоятъ. Гледайте да гъвса-
дите и вкорените въ сърдца-та на ча-
да-та си толкозъ добрѣ, щото съ всички-
тѣ хытроизмыслени доказателства на ипо-
вѣрцы-тѣ, и съ лукавства-та, лѣжи-тѣ,
коварства-та и интриги-тѣ на свѣтъ-тѣ ка-
то ся борятъ сънове-тѣ ви, майчино-то
наставлени ще стои. Майчина-та любовъ
ще имъ бѣде като полярна звѣзда кѣдѣ-
то и да ся скътатъ, и тѣзи нравственни
и душевни начала вложены въ тѣзи сър-
дца чрѣзъ ваши-тѣ трудове ще произ-
ведатъ плодъ полезенъ па народъ-тѣ, и
благословенъ отъ Бога и похваленъ отъ
человѣци-тѣ.

СЛОВО ЗА ДѢЦА-ТА.

(Продолжение отъ Број 2.)

Трете-то вѣщо което Іисусъ като Князъ
на миръ-тѣ дава на послѣдователи-тѣ
си е миролобие: общатъ миръ.

Дѣца-та вѣобще общатъ да ядатъ
захаръ и други сладки нѣща; охотъ
иматъ за сладко-то повече отъ кисело-то.
Ако бѣхте видѣли единого който не може-
ше да яде сладко-то, но все му ся ядеше

горчиво-то и кисело-то, щѣхте да решете че охота-та му или вкусътъ му не е правъ а ся е развратилъ нѣкакъ си.

Така има и лоши човѣци които все обичатъ караніе и прѣніе. Къдѣто щете да ги турите все ще иматъ прѣніе и крамолы. Но Христови-тѣ човѣци не сѫ таквизи. Тѣ обичатъ миръ. Най голѣмото благословеніе което може човѣкъ да получи е да стане той послѣдователъ Христовъ, сирѣчъ истиненъ Христіанинъ, защото тогазъ ще стане миролюбецъ. Който така ся е научилъ отъ Христа да обича миръ, ще ся труди всяко-гда и всякакъ да прави други-тѣ благополучни спокойни и мири.

Глѣдайте Св. Павла. Прѣди да стане той Христіанинъ, той ходяше вредъ, гоняше Христіаны-тѣ, затваряше ги въ тѣмницѣ и убиваше ги. Той обичаше гонителство. Но като стана Христіанинъ това ся промѣни въ него, и той обичаше да проповѣдува благовѣстіе-то на миръ, да показва на човѣцъ-тѣ путь-тѣ къмъ вѣщо-то блаженство, какъ да станатъ добри и благополучни.

Всички-тѣ истинни послѣдователи на мирный-тѣ Князъ ще обичатъ това сѫщото и ще ся потрудятъ да сѫ миротворители.

Ето единъ разказъ, който показва голѣмата разлика що има между онѣзи които обичатъ, и онѣзи които не обичатъ миръ.

Единъ учитель ся расхождалъ единъ денъ съ ученика си, който бывъ богатъ единъ момъкъ. Учителътъ бывъ послѣдователъ на мирнійтъ Князъ Иисуса, а ученикъ-тѣ не бывъ такъвъ. Видѣли въ путь-тѣ си единъ скъсени обувки, които принадлежали на единъ сиромахъ работникъ, който работилъ въ нивата близу.

Ученикъ-тѣ рекъ на учителя си — “Чакай да направимъ единъ игрѣ. Да скріемъ обувки-тѣ на старецъ-тѣ, и послѣ отъ далечъ да глѣдамъ какъ ще ся уплаши като не може да ги намѣри.”

“Не, не, недѣй тѣй,” рекъ добрый-тѣ учителъ, “Зашо да ся удоволствуваш отъ нещастіето на други-тѣ? Да ти кажъ ли азъ що да направишъ? Тури въ обувки-тѣ по едно бѣло меджидіе, защото ты имашъ пары доволно, а послѣ ний ще ся скріемъ и ще глѣдамъ що казва старецъ-тѣ като ги намѣри”.

Ученикъ-тѣ така направилъ и слѣдъ малко, сиромахъ-тѣ свѣршилъ работъ-тѣ и дошелъ да си земе обувките. Като пожиже кракътъ си въ обувките, усѣтилъ нѣщо и ся навелъ и извадилъ сребро-то. Какво очудваніе било начертано на лице-то му! Той гледалъ среброто и отъ двѣ-тѣ страни, послѣ разгледалъ на около и като не видѣлъ никого, турилъ парите въ пазуха-тѣ си и зель да обуе и други-тѣ обувки, но его и въ неѣ намѣрилъ сѫщото!

Сърдцето му не можало да побира чувствата му. Той гледалъ горе къмъ небето и съ гласъ изразявалъ благодарството си къмъ Бога, и като ронилъ топъсълзы говорилъ за женъ си, която лежала болна, и за малки-тѣ си дѣца които били безъ хлѣбъ но сега щели да ся избавятъ отъ сграданіе чрѣзъ тѣзи непадѣйни помощи.

И ученикъ-тѣ като слушалъ това; не можилъ самъ да въздържи сълзы-тѣ си, и като слѣдвали расходки-тѣ си, той усърдно благодарилъ учителя си, дѣтобѣше го подсторилъ на това благодѣяніе и бѣше го научилъ толкозъ единъ добръ урокъ.

Трѣба да ви дамъ още единъ разказъ да ви покажѫ какъ можете добро да правите и като нѣмате пары да давате.

Зима-та била много тежка. Сиѣгъ-тѣ валеше силно и вѣтръ-тѣ фучаше. Малка-та Иванка стояла при прозорецъ-тѣ и гледала вънъ па пѣтъ дѣто минували хората. Слѣдъ малко рекла на брата си, “Георгий, Георгий, ела тuka да видишъ!” Единъ човѣкъ иде, самичъкъ и носи подъ мишица-тѣ си единъ малъкъ ковчегъ, за мъртвите! Ето сложилъ е сандучето при наша-тѣ портъ! Горкый-тѣ човѣкъ колко ся вижда скърбенъ. Ще слѣзъ азъ да го попытамъ, мож ли да му помогнъ въ нѣщо”? И безъ да мысли за студъ-тѣ Иванка тичала долу и излѣзла до портъ-тѣ.

Човѣкъ-тѣ ѝ погледи-лъ единъ-тѣ и ся навелъ съ глава-тѣ си на сандучето и ронилъ сълзы безъ да може да продума. Иванка турила рѣкъ си на рамото му и стояла тамъ и плакала сама и не знаяла що да каже. Най сетиѣ човѣкъ-тѣ пакъ ѝ погледи-лъ и рекъ, “Богъ да тя благослови, Госпожице, трѣба да си ты Ангелче отъ Бога прово-

дено за да утѣшиашъ единъ бѣденъ и сърбенъ бащѣ. Духъ-тѣ на неїкъ, която е въ това сандуче, нека ти сѣдружаяши опазва.”

“Дѣщеря ли ти-е? попытала Иванка. “Дѣшеря ми,” рекъ той. “Добрѣ,” рекла Иванка, ако си ты добре-човѣкъ и общачашъ Іисуса, ще ѝк видишъ пакъ въ небето. Моята мама казва на насъ че ако смы добры и послушвамъ що ни казва Іисусъ, ще видимъ пакъ и нашата сестрица дѣто е умрѣла. Ахъ колко ми е жално за тебе. Но ты ще ся потрудишъ така да видишъ пакъ дѣшеркѣ-тѣ си; не ѡщешъ ли?

“Съ помощь отъ Бога, ще ся стараѣтъ рекъ человѣкѣ-тѣ. Но и ты да сѧмомлишъ Богу за мене.”

“Всякъ ноощъ прѣди да ся легнѣ да спѣхъ ще ся молїжъ за тебе,” рекла Иванка, “и ако ще дохождашъ на наша-тѣ църкви, която е тута близу, и нашъ-тѣ добре проповѣдникъ ще ти приказва за Іисуса и ще ся моли за тебе.”

“Богъ да тя благослови, мило мое Ангелче, азъ не съмъ ходилъ много на църкви и не съмъ билъ добре, но заради тебе, дохождамъ на твої-тѣ църкви. Но вѣзвъ сега въ кѫщи защото тута е студено за тебе. Съ Богомъ.”

Човѣкѣ-тѣ задигнали сандучето и слѣдвали жалостниятѣ си пѣть къмъ сиромашкиятѣ гробъ. Но въ сърдцето му имало едно утѣшение като че Ангелъ отъ небето бѣ го утѣшило. Недѣлниятѣ дейнъ той ся намѣрвалъ въ църкви. Той слушалъ думы-тѣ Іисусовы и чулъ проповѣдника-тѣ да молитствува за скърбни-тѣ. Послѣ той дохождалъ редовно, станкаль Христіанинъ, умрѣлъ въ вѣръ-тѣ Христовъ и отишъ да срѣщне въ небесо любезно-то си чедо.

Трѣба да свършишъ слово-то си. Помните, дѣца, текстъ-тѣ ни, “Име-то му ще ся нарече — Князъ на миръ.”

Като Князъ на миръ Іисусъ дава на послѣдователи-тѣ си трѣ иѣща. Шо е първо-то? Миренъ языкъ. Шо е второ-то? Миренъ вѣравъ. И що е Трето-то? Миролюбие. Колко быхъ желалъ азъ да могъ да дамъ на всинца ви тѣзи трѣ иѣща. Азъ не можъ да ги давамъ, но Іисусъ може. Научвте ся отъ Него и ще ги имате, и ще станете истинни Негови послѣдователи.

АЛЕКСАНДРЪ ВЪ АФРИКА.

Великий Александъ отишъ еднъжъ на едно място отдалечно и златопроизводно въ Африка: жители-тѣ отишъ въ посрѣщаніе нему и му донесли въ съсажды златни ябълки и златни овощиа — Ядете ли тѣзи овощиа? попытала Александъ: азъ не дойдохъ да видѣмъ богатство-то ви, но да ся научъ за прѣвы-тѣ ви. — Тогаъ го завели на търгътъ дѣто сѫдодѣйствуващъ царь-тѣ имъ.

Въ опажъ минутъ пришелъ тамъ единъ гражданинъ и рекъ: Царю честитый, купихъ отъ тогозъ човѣка нивѣ, а като изорахъ земѣж-тѣ намѣрихъ съкропище. То не е мое; защото азъ купихъ само нивѣ-тѣ, а не и скрито-то съкропище тамо, и съ всичко туй продалъ-тѣ не ѿщешъ да го земе надиръ.

А други-тѣ отговорилъ: Благосовѣстенъ съмъ както съгражданинъ-тѣ. Продадохъ цѣло стяженіе-то нему, съ всичко що е въ него наедно съсъ съкровище-то.

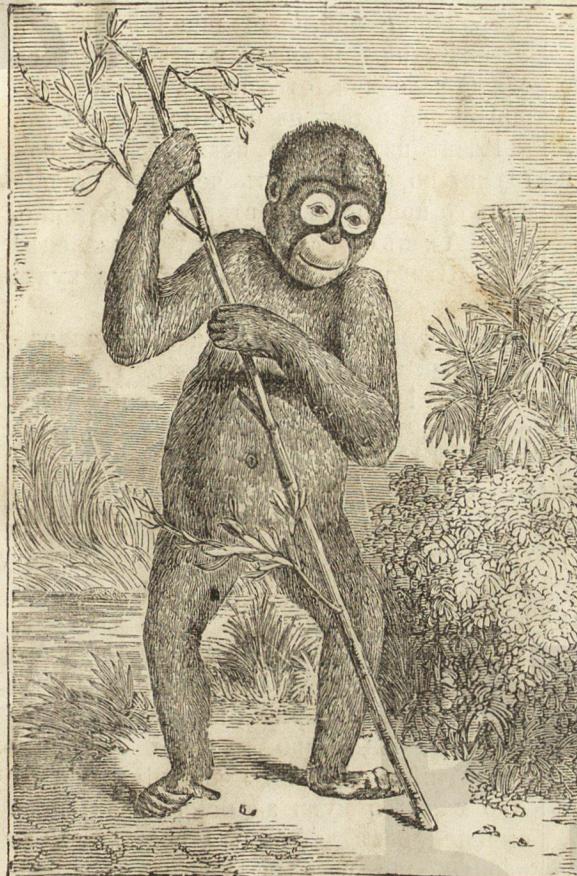
Царь-тѣ повторилъ рѣчи-тѣ имъ, да видѣтъ да ли ги е разумѣлъ добре, и слѣдъ едно малко размышленіе рекъ: Ты, приятелю, имашъ ли синъ? — Имамъ. А ты дѣшеръ? — Имамъ. — Чеда-та ви обычавъ ли ся помежду си? О! много. Каго е тъй, съпрѣжѣте чеда-та си, и дай-те имъ найдено-то съкровище като зестрѣ. Туй е мое-то рѣшеніе.

Александъ ся замаялъ за това рѣшеніе. Не отсѣдихъ ли добре? — попытала царь-тѣ, и за това ли ся удивявашъ? — О! не, отговорилъ Александъ, но въ нашето място инакъ сѫдять. — А какъ? попытала Африканскиятѣ царь. — Наистина, отговорилъ Александъ, щѣхъ да запремъ и двама-та човѣци, и съкропище-то щѣше да усвои царь-тѣ.

СМИРЕНОУДРИЕ.

Павелъ като пише на Коринеяни-тѣ около двадесетъ и четири години слѣдъ възрожденіе-то си исповѣдува себе си като “най малъкъ отъ Апостолы-тѣ” (1 Кор. 15; 9). Каго прѣминялъ други петъ години и проповѣдовашъ слово-то Божие прѣма по долно стъпало — “още най малъкъ отъ всички-тѣ святіи” (Ефес. 3; 8.. А единъ годиничъ послѣ зема най смиренно-то положеніе слѣдъ всички-тѣ грѣшни, “отъ които съмъ първый азъ.” 1 Тим. 1; 15.

УРАНЪ-УТАНГЪ.

Повече-то отъ млады-тѣ ни читатели трѣба да сѣ видѣли нѣкога маймуна, но вѣрвамы че нѣма много отъ тѣхъ които сѣ видѣли това животно което е изобразено въ тѣзъ картина. Това е отъ сѫщій-тѣ родъ на маймуни-тѣ но е много по едро, а пакъ маймуна-та има опашка и оран-утангъ-тѣ е безъ опашка. Обыча и да ходи правъ и да ся подпира съ дърво като съ тоягъ.

Това име-което му ся дава, оран-утангъ, е име-то по което го выкатъ туzemци-тѣ въ Борнео и Суматра дѣто ся памѣрва да ходи диво по горыгѣ.

Растѣ-тѣ му е колкото на человѣкъ. Тѣло-то му е космато и чирно или чирвеникаво, уста-та му сѣ широки и снабдени съ остри зѣбы. Обыча най много равни блатисты мѣста дѣто има дървя, и прави обиталища или гнѣзда въ дървя-та, дѣто прѣнощува. Храна-та му състои отъ орѣхи, овоція, лисиie и пр.

Като ся уловятъ млади могатъ да ся опитомятъ да ходятъ подиръ господаря си като куче, но не показватъ разумъ или разсажденіе.

Като гледамы това животно трѣба да ся благодаримъ на всемудраго Създателя койго е дарилъ насъ съ безсмѣртие душа и съ умственни способности и така възвисиъ насъ толкозъ высоко надъ тѣзи животни.

Има нѣколко невѣрници списатели, които въ ревностъ-тѣ си за да показватъ себе си като мѣдреци и да оборятъ откровено-то слово Божие, искатъ да кажатъ че человѣкъ не бѣлъ създаденъ отъ Бога, но происхожда отъ това гореписано животно. Таквизи господа ако искашъ да търсятъ за себе си прародители между тѣзи чудовища, свободни сѫ, но да пы извинятъ като казвамы за себе си и за читатели-тѣ на Зорницѣ-тѣ, че въ тойзи образъ-ный не припознавамы на прѣдяда си образъ-тѣ но прѣдполитамы да вѣрвамы че Богъ създаде человѣка по свое подобие.

Д ВЪ НАЧИНЪ НА ОПРАВЯНИЕ.

Имаше въ едно село въ Америкѣ едно дѣте много бесчинно, името му Иванъ. Баща му умрѣлъ като било то още отроче, и като порастнѣло малко, майка си не слушало, и правило както ищяло за да досажда на майка си макаръ че го бїяла и запирала у дома, и ся мѣчила съсъ всякаквъ начинъ дано да го управи.

Въ онуй село имало единъ учитель прочутъ поради добро-то си обхожданіе. Добра-та майка довела и прѣдала нему единъ сутринъ непокорливый-тѣ си сынъ, и то молила да го исправи на добро, ако е възможно. Добрый-тѣ учитель зѣль дѣте-то отъ рѣка-тѣ на майка-тѣ и го завелъ-та го турилъ на едно отъ сѣдалища-та въ класове-тѣ, и заречаль му да виниае на всичко що показва на всички-тѣ дѣца въ онзи чинъ показуватель-тѣ.

Изначало Иванъ ся виждалъ благопорядивъ и благоразуменъ, но това не ся продължило за много врѣме, защото той бѣлъ влатенъ на лоти навыковенія, и не можалъ да ся остави отъ тѣхъ. Учителъ-тѣ употребилъ разны срѣдства и много пакъ то го наказвалъ заради бесчиние-то и непокорство-то му; но напраздно, Иванъ ставалъ всякой день по-лошъ докъ най-послѣ единъ день ся хваналъ че

мъже толкозъ грубо щото учитель-тъ рѣшилъ да го накаже за примѣръ на други-тѣ.

Слѣдъ свѣршиваше-то на прѣдаваніе-то учитель-тъ турилъ Ивана правъ на единъ столъ прѣдъ всички-тѣ ученици школски, които опрѣдѣлиха като сѫдници, и тѣтъ начналъ сѫдъ-тѣ на бѣднаго Ивана който съ наведенѣ глава столъ отъ горѣ на прѣстѣпнически-тѣ столъ.

— Какво наказаніе, мыслишь ты, трѣбва да ся наложи на Ивана, попыталъ учитель-тѣ едно отъ дѣца-та, които сѣдѣли на първый-тѣ чинъ, за което Иванъ казалъ единъ голѣмъ лъжъ.

— Да ся тури въ единъ ѣгълъ (кушѣ) съ лице-то обрънато къмъ стѣна-тѣ, рекло малко-то дѣте.

— Какво наказаніе ще речемъ ты? попыталъ друго.

— Да стои на единъ кракъ половина часъ, рекло онуй дѣте.

— Какво ще речешъ ты? попыталъ трето.

— Да яде единъ добръ бой.

— А ты що мыслишь? Попыталъ четвърто дѣте.

— Азъ прѣлагамъ, рекло онуй дѣте, да ся помолимъ Богу за него.

— Това наказаніе е много добро, извикалъ учитель-тѣ, него трѣбва да направимъ; защото Иванъ быде туренъ много пѧти въ ѣгълъ, и на единъ кракъ, и биенъ быде, но безъ ползъ. Нека ся помолимъ Богу за него. Щомъ произнесъ учитель-тѣ тѣзи думы, всички-тѣ ученици колѣничили и начали да ся молятъ за соученикъ-тѣ си. Това дѣяніе толкозъ привело Ивана въ умиленіе, щото отъ тогазъ станалъ единъ отъ най благороднѣи-тѣ и най прилежни-тѣ ученици на училище-то, и слушалъ майка си за всичко що му заповѣдала.

Съвѣтувамъ всички-тѣ малки дѣца които иматъ бесчинни и непокорливи соученици или братія, да ся молятъ Богу за тѣхъ.

ТРѢБВА ДА ВИДѢГОСПОДИНА.

Расказъ за момчетата.

Едно младо момче, име-то му Иванъ Роберовъ, зяпалъ единъ денъ по улицѣ-тѣ, когато минжалъ по край него единъ Господинъ който вървѣлъ твърдѣ бѣрже. Тойзи Господинъ като извадилъ изъ джепъ-тѣ си нѣщо, испадналъ изъ джепъ-тѣ му и единъ цванецъ; като чулъ гласъ-тѣ му спрѣлъ ся и ся навелъ да го земе.

Тогазъ Иванъ на глумъ рекль:

— Той е мой, Господине!

— Истина ли, чедо мое? Менѣ ми ся стори че е мой, отговорилъ заминувающій-тѣ, като далъ цванецъ-тѣ на момчето.

Иванъ изъ начало искалъ да ся поглуми, но като видѣлъ че онзи Господинъ го повѣрвалъ, повторилъ: ей, мой е.

— А какъ си ты придобы този цванецъ?

— Отивамъ у бакалницѣ-тѣ да купѣмъ нѣщо за у дома.

Онзи Господинъ му оставилъ цванецъ-тѣ и търгналъ си по пѧть-тѣ.

Добро! Ето това добрѣ сполучихъ, рекль си Иванъ, азъ станахъ доста енособенъ! Сега да видѣмъ какво ще правїжъ съ този цванецъ....

Но съвѣсть-та му не допустила му да ся наслаждава съ мирно сърдце, тя му напомнила че той е чулъ да казватъ въ пѣдѣлно-то училище че имотъ злѣ придобѣтъ става по добрѣ проилѣтія неже благословія; поискалъ той първо да ся присиѣ на тѣзи рѣчъ, като рекль въ себѣ си: — Ишо, ако си купѣмъ симидѣ и халвѣ нѣма ли да гы намѣрѣмъ добры? Ако могжъ си купи за осмѣ дни хлѣбъ и сырено, безъ да бѫдѫ понужденъ да работѣ, ще бѫде ли туй голѣмо злоща-сїе? Но това го не успокоявала, и той се си выкалъ: „азъ съмъ съвѣтъ глупавъ да ся смущавамъ за едно нѣщо толкозъ малко; увѣренъ съмъ че тойзи Господинъ има много цванци и нѣма да сапикаса че му липсува единъ цванецъ, трѣбва да си купѣмъ нѣщо което ми много харесва и да не мыслѣмъ вече въ него. Съ всичко туй мысль-та не можала да излѣзе изъ умъ-тѣ му че този цванецъ ще бѫде за него една проилѣтія, и отъ туй му дошло да пожелае съ расказание да го не е ималъ никога.

Иванъ ималъ едного показователя твърдѣ любезенъ който го повыкалъ да дойде да го види и често ге прашалъ да му купува едно друго зада му даде за трудъ-тѣ нѣкоѧ паря. Въ утѣсненіе-то си рѣшилъ да отиде при него за да му прикаже всичко що бѣ сториъ.

— Иване, рекль показователя-тѣ, трѣбва да намѣришъ тогозъ господина, да му исповѣданъ грѣшкѣ-тѣ си и да му дадешъ пары-тѣ.

— Охъ! не могжъ никога дързижъ да сториъ това нѣщо.

— Тогазъ не трѣбва да ся надѣешь ты да придобиешъ тишина-тѣ на духа си.

— Ако ли хврлѣцъ цванецъ-тѣ безъ ди имамъ никаквѣ ползѣ отъ него?

— Този господинъ се еднакво ще го има загубенъ.

— Като е тѣй, ще можжъ негли да найдѣ кѣщъ-тѣ на тогози господина и да подхврлѣцъ полека цванецъ-тѣ исподъ портѣ-тѣ.

— Единъ слуга може да найде цванецъ-тѣ и да не го даде на господина си. Трѣбва ти самъ да памѣришь притяжателя (сайбѣжъ-тѣ) и да му го дадешъ въ иеговѣ-тѣ ражкъ.

— Охъ! не можжъ направи това, право да ти кажжъ че не можжъ го стори.

Показователь-тѣ Ивановъ изяснилъ на Иавна че нѣма да бѫде благополучентъ додѣ не исповѣда грѣшка-тѣ си, първо на Бога, послѣ на онуй лице на което бѣ сторилъ неправдѣ. Той го удързпилъ да направи единъ важенъ подвигъ за да испълни длѣжностъ-тѣ си.

Най послѣ Иванъ рекълъ:

— Азъ ще ся опытаамъ, господине.

Отивалъ всякий день на мѣсто-то дѣто бѣлъ открадналъ цванецъ-тѣ и най послѣ съгледалъ оногозъ господина като влизалъ въ единъ кѣщъ. Подвоумилъ ся да ли да отиде слѣдъ него, но едно нѣщо му рекло на умъ-тѣ: Опасно е да го оставишъ за по натаатъкъ, направи го тутакси. Похлоналъ на врата-та, и като му отворили смалялъ ся и трепетенъ рекълъ на момче-то що му отворило:

— Азъ искаамъ да кажжъ нѣщо на Господина.

— На кой господина?

— На тогози що влѣзе тuka.

— Що имашъ ты съ него?

— Не можжъ да ви го кажжъ, искаамъ да му поговорїкъ.

— Господарь-тѣ не ще да ся обес-поки за едно момче като тебе; кажи мене каквото имашъ и азъ ще му го кажжъ.

— Не, молікъ ви ся, трѣбва непрѣмѣнно да видѣшъ самаго него.

Слуга-та отишель да каже на господина си че има на врата-та едно сиромашко момче което иска непрѣмѣнно да го види, което не ще да му каже защо, и което не си отива. Домакынъ-тѣ дозволилъ да го оставятъ да влѣзе, и като Иванъ отишель въ голѣмѣ-тѣ госте-

приемникъ стаіжъ, въ първо-то пристѣпваніе толкозъ ся смалялъ, щото не знаѧлъ какъ да ся изрази.

— Що желаешь, сынко? рекълъ му онзи господинъ съ добромъ.

— Има нѣколко дни, отговорилъ Иванъ съзъ захецикуваніе, изронихте единъ цванецъ и азъ ви рѣкохъ че е мой, и ви ми го дадохте... Но той не бѣше мой, господине, азъ ви измѣгахъ, носиѣ ви пары-тѣ, господине, и надѣжъ ся да мя опростиете.

Онзи господинъ го пыталъ съ различни питанія, и разумѣлъ че това бѣ заради показователь-тѣ му на недѣлно-то училище дѣто дѣте-то е бѣло заведено да познае грѣшка-тѣ си а да иска да ся покасе. Научилъ ся за искусство-то на тогози дѣбръ совѣтника, сетиѣ зель цванецъ-тѣ и казалъ нѣколко рѣчи насырдителни на дѣте-то, и го испратилъ като го увѣрилъ че му прощава.

ЧУДЕСА НА ЧАСОВНИКЪ-ТѢ.

Часовникъ-тѣ удри 17,160 пѣти въ единъ часъ; 411,840 пѣти на денъ; и 150,424, 560 пѣти въ годинѣ-тѣ, или въ 365 дни и 6 часа.

По нѣкога часовници-тѣ, ако ги вардѣтъ добрѣ, работятъ до 100 год. Колкото часовници траїтъ толкозъ години, удриятъ въ разстояніе-то на сто-тѣ години 15,042,456,000 пѣти. Не е чудно че отъ много-то удриеніе дася не развалятъ до половина-тѣ на това врѣме. Часовникъ-тѣ е направенъ отъ твърдъ металъ; но азъ знаѣ да ви кажжъ за единъ макинъ която е направена отъ едно нѣщо което не е твърдъ като стомана-та и мѣдъ-та; не е по твърда отъ пѣтъ-тѣ на ражкъ-тѣ; но съ всичко туй, бие повече отъ 5,000 пѣти на часъ-тѣ; 20,000 пѣти на денъ и 43,830,600 пѣти на година-тѣ. Може да мыслятъ малки-тѣ ни читатели че понеже е тази макина мека ще овехтѣе скоро; но не овехтѣва. Понѣкога, ако и редко, трае до 100 години, и въ това дълго разстояніе удри 4,383,000,000 пѣти.

Още единъ дунѣ имамъ да рекъ. Тѣзи малки макини има всякой въ себе си. Да ѿ не търси нѣкой въ кеси-тѣ си, защото не е тамъ. Вжтрѣ е въ тѣло-то: може да ѵе усѣти като бие: тя е сърдце-то. Трѣба да ѵе посвятимъ на Бога, та кога прѣстане да бие сърдце-то ни, да ся намѣри душа-та ни при Бога въ небе-то.

СТИХ ОТВОРЕНИЕ.

ПОСЛЪ що ?

До—шель съмь на свѣтъ—тъ ; На—мѣр—вамъ ся на пѣть ; Мо — и — тѣ дни ле—тать,

О — ти—ва—тозъ жи—вотъ ; — А по—слѣ що ? А по — слѣ що ?

1.

Дошелъ съмь на свѣтъ—тъ ;
Намѣрвамъ ся на пѣть ;
Мои—тѣ дни летятъ.
Отива тозъ животъ ; —
А послѣ що ?

2.

Избирамъ си сега
Занятье, работѣ .
Залитамъ, трудѣ ся ; —
Ту полза, ту щета ; —
А послѣ що ?

3.

Успѣхъ и доброды
Получувамъ, или
Несчастіе, злины,
Горки и мрачны дни ; —
А послѣ що ?

4.

На здравіе дни—тѣ
Ще минѣтъ, знамъ добрѣ ;
Часъ—тѣ ще донесе
Болѣзнь и трудове ;
А послѣ що ?

5.

Увы ! страшенъ урокъ !
На врѣме—то свѣршикъ ;
Прѣсича сѫдникъ строгъ
Спасителный—тѣ срокъ ; —
А послѣ що ?

6.

Когато трѣбный гласъ
Ся чуе, ахъ ! тогазъ .

Прѣдъ мой—тѣ славенъ Спасъ
Ще бѫдѫ сѫденъ азъ ; —
А послѣ що ?

7.

Кой може туй каза ?
Единъ до небеса .
Възлѣзува, кога
Другъ въ пыкълъ слѣзува ; —
А послѣ що ?

— Три—тѣ бесцѣнни камыніе. Има—
ты бесцѣнни камыніе които Богъ дава—
на чеда—та си; Първый—тѣ е крѣвь—та на
Сына Му, вторый—тѣ е благодатъ—та
на Духъ—тѣ Му, и третій—тѣ е свѣт—
лостъ—та на лице—то Му. Имашь ли ты
тѣзи три бесцѣнности ?

— Всякога като нѣмамъ любовь къмъ
брата си, показвамъ че нѣмамъ и лю—
бовь къмъ Христа.

— Толкозъ е възлюбилъ Богъ свѣтъ—тѣ,
щото е даль Сына своего единороднаго,
за да не погине всякой който вѣрва въ
него, но да има животъ вѣченъ. Йоан.
3 ; 16,

— Молитва безъ усрдіе и искрен—
ность, е като кандило не запалено.

Въ печатницѣ—тѣ на А. Минасяна,
у Дѣсамлж—ханс.